

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful ese de două ori pe săptămâna : joi și Duminică. — Prenumeratia se face în Sabiu la expediția foieș pe afară la c. r. poste, cu bani gață prin scrisori francate, adresate către expediția. Pretul prenumerării pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ea' pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

Nr. 8. ANULU XV.

Sabiu, in 26 Ianuariu (7 Febr.) 1867.

tru provinciele din Monarchia pe anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru principale și teritoriile străine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru între 6 și 7. fl. v. a. și pentru a două ora cu 5 1/2 fl. v. a. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 fl. v. a.

Resentimente.

Dle Redactor ! Dupa-ce a nascutu o femeia, déca ea a asteptat că natul sa fie fetioru și s'a nascutu fetea, ori de a asteptat sa fie feta, și s'a nascutu fetioru, apoi nu e consultu sa se spuna chen-delei indată ca ce e ! pentruca i pote intorice reulu. — Si déca a esită unu monstru in locu de unu fetu frumosu cu pérulu de auru — si ce sciu eu cum i mai descria fantasi'a poesiei populare prin povestile sele, — apoi celu pusinu nui mai spune nice bine nice reu. Simtiul de mama impaca mai lesne ce a desfășurat natur'a, ca — povestea vorbei — si cioc'a crede, ca pui mai frumosi că ai ei n'autotă paserile pamentului. —

De acela Dle Redactor alu Tel. Rom. ai facutu reu, ca te-ai pré grabită sa spuni cum e fetulu, ce l'a produsu mires'a celoru 1493 de insi. —

Mam'a e cea mai competente de a face reclamele necesarie, sf ea si-a si implinitu detorintia sea pe deplinu, pentru ca dela nr. 1 alu Gazetei incóce no totu spune ca e fetea, ca e fetioru, ca e téca, ca e punga, ca asiá trebuie, asiá se cade, asiá e bine. —

Asiá dara fetulu e nascutu, ce mai yrei ? lasa pre muma-s'a sa-lu ciuciulésca, sa-lu dragostésca ! Noi sa ne multiamu cu atât'a. Apoi nu vedi Dta ca prelunga aceste ciuciulituri i mai scapa si căte o reminiscintia, care radica velulu de pre ambiguitățile, ce a jucatu acestu romantiu pâna a ajunsu acolo, unde esu tôte romantiele. —

In congressulu dela an. 1861 era sa se denumește nisce secretari, cari sa pôrte protocoile conferintelor, si intre cari se aclamara si dlu Baritiu că secretariu. Unu erou român insa strigă : Ce totu secretariu ? Consiliariu ! Consiliariu ! D. Baritiu a fostu destulu secretariu ! Sa mai sia si Consiliariu. — Destulu ca alegendu-se si unu Comitetu permanent alu natiunei, se alesera de membru, adeca de Consiliariu si dlu Baritiu. —

In congressulu dela 1863 — dupa finirea tuturor agendelor se reintregesc si comitetulu permanent. Dara dlu Baritiu dimisiunéza fără de a i se primi demisiunea; din ce causa nu ne-a spusu, pote ca a asteptat ce-va si mai multu decât totu Consiliariu !

Destulu atât'a, ca dlu Baritiu esf din Comitetu si fără de a-i fi primita demisiunea, si elu de atuncea nu se mai simtiá deobleagatu prin solidaritatea natiuniala. Elu se simtiá liberu de a lucră independent ; elu mai bine voia a fi primulu in satul fraciunei, decât alu doilea in Rom'a.

La an. 1865 Blasiulu calariá pre convocarea unui congresu natiunalu „fără concessiune a mai înalta,” — iara Sabiulu pre continuitatea congresselor de mai nainte si pre Comitetulu permanentu. — Acum dlu Baritiu ne spune in nr. 1 alu Gazetei verde, ca nici Congresu nici Comitetu. —

In 19 Nov. 1865 se adunara deputatii si regalistii români in conferintiele sele la Clusiu, dara dlu Baritiu — rugatu de asta conferintia sa ne onoredie cu presentia, si sfatul seu nu voi a-si areta cinsti'a fatia, iara dupa aceea ne spuse, ca ce amu facutu acolo, nu e bine.

La conferintia din Belgradu inca nu se ostene, ci se multiamu a strică si cointelegera de acolo.

Asiá dara elu Congresu nu, comitetu nu, conferintia nu, co'tielegere nu, deputati nu, metropoliți nu, si sa si mai cercetu cine-va ori-ce — nu. Elu voia numai elu, si numai unu ce extra pentru sine. Si ce a mai voită Dsea gatită extra ? — Astăni o spune curatū in nr. 4 alu Gazetei. — Elu vru cu 1493 de voluntari a se mesură si insiră că capu natiunale in rondulu lui Klein, Bob, Adamoviciu, Mog'a, Lemény, cari pre tempulu servitutii nationale, sciura a infatisia caus'a româna cu demnitățe, s'aru sculă acum, după ce natiunea româna a intrat in concertulu constitutiunale, că natiune inarticulată, — si aru vedé, ca caus'a natiunala in locu sa se prezenteze că o causa publico-politică, se infatisizează că o cersitoria ambitioasa a particularilor, devenita pre mân'a oficielor administrative, ei si-aru acoperi sati'a de rusine si aru intră iara in mormentu. —

Intr'adeveru, ca nici unu unionistu n'a

meritatul asiá bine de caus'a uniunii, că dlu Baritiu, carele a stricatu to tu ce a fostu solidara — la români. — Incheiu cu primulu capitolu, si la tempu voiu continuă de a descoperi si celelalte fibre secrete, ce au jucat role mai inseminate in acestu memorabile romantiu. —

Democritu.

Reform'a armatei in privint'a sociala, economică si finanziala.

(„Reform“).

(Capetu.)

Aperarea tempului de servituu activu mai indelungatu se privesce din partea militara că o assioma neatingibila, ca e de lipsa, că sa se pote face din recruta unu soldatu si se face provoca cu deosebire la gradulu mai de josu de cultura alu multoru popore austriace si la pările loru cele mai de josu.

Nu este nici o indoieala, ca aci nu aru fi o diferinta mare, si ca acésta nu poate fi fără că sa aiba influentia asupra intimei cu carea se latiesce cultur'a militara ; insa si trei ani suntu unu tempu indelungatu si déca nu e cu putintia, a face in tempulu acesta din recruta unu soldatu, atunci acésta nici in ceialalti trei ani nu se va pute face, despre acésta problema si asigurati de plin. Cate unii singuratici totudéun'a se voru află, la cari se va ivi asiá ce-va, preste totu insa este de ajunsu unu tempu de servituu de trei ani, de a seversi lucrulu acesta ; ce trece preste acésta, nu se mai justifica prin necessitate si este o apesare pentru o parte a poporatiunei. Se aduce înainte si a-acea, ca tempulu de servituu mai indelungatu este de lipsa spre a cresce suboficeri bravi. Asiá dara că sa castigamu vre-o căti'-va soldati eminenti, trebuie sa stea sute de mii, tempu mai multu suptu arme. Insa nici acésta nu e de lipsa si se află alta cale pre care putem ajunge la tint'a acésta, déca — ceea ce nu credem — nu aru fi de ajunsu unu tempu de servituu de trei ani, spre a satisface si cerintei acesteia, carea de altmintera este de totu drépta. In trei ani de siguru se potu află acei'a, cari au calitatile de lipsa, că sa se faca suboficeri bravi, si intre acesti'a voru si multi, cari sub óresi-care conditiuni se voru invoi la unu tempu de servituu mai indelungatu, si-si vera puté

alege statulu militaru de carier'a sea. Emolumentele, care li s'ară puté asigurá aru fi o plata ceva mai mare, posibilitatea de a ajunge la rangu de oficieru, și dupa cătu-va tempu asiediare intr'unu oficiu publicu coresponditoru positiunei sele. Pe calea acést'a fără indoiela se va aflá unu numeru de ajunsu de libertini, pentru de a acoperi lips'a acést'a, fara de a fi nedreptu séu celu pușnu aspru fatia cu altii multi.

Acést'a aru fi in preoccupare partea sociala a cestiunei, acum'a venim la partea ei economică inantiala. Nu avem la dispozitione date statistice despre viitoru insa numerul celoru trei clase de etate, cari au sa se inroleze in urm'a datorintie generale de a militá in totu anulu in armata se iea la 140,000 pâna 160,000 feclori, ceeace intr'adeveru nu e disu pré multu și in urm'a unui tempu de servitru de siése ani pentru linia s'ară urcă uneori statulu armatei in tempu de pace la 840,000 pâna 960,000 feclori care insa in urm'a concedielor duratore si a scadiamintelor naturali s'ară puté impulsá cam cu 200,000 feclori. Unu astfeliu de statu de pace nu se potrivesc nici cu relatiunile nôstre economice nici finantiale. Productiunei i se datrage prin aceea o massa asiá de mare de putere de lucru, incâtu efectulu nu pote fi fără numai periculosu și acést'a trebuie combatuta cu atât'a mai multu, de órece concediele duratore tocmai productiunei i se dau mai pușnu și deórece intârirea imperiului trebuie cautata tocmai in unu avantagiu, cătu se pote de mare alu productiunei. Nu mai pușnu apasatoriu aru fi statulu acest'a alu armatei in tempu de pace pentru finantiele nôstre și aici trebuie sa marturisim, ca nu suntem nici decum in stare, de a purta sarcin'a acést'a. Dupa aceste dôue puncte de vedere este neaperat de lipsa, că sa se faca schimbare in projectu, și schimbarea acést'a nu poate sa stea fără in scoborirea tempului de servitru generalu la jumetate din cău s'a primitu acum. Puterea de aperare a imperiului nu scade prin aceea, căci in locu-i intra reserv'a in servitru. Unu statu efectivu cătu se pote de micu in tempu de pace și cătu se pote de mare in tempu de resbelu, acést'a e deviz'a, subt care va fi cu pu-

tintia, a castigá o garantia pentru securitatea imperiului, fără de a conturbá elementele, dela care aterna aceea.

Pôte ca prin introducerea sistemei de concediu in estensiune cătu se pote de mare au avutu de scopu, a inimicioru statulu armatei in tempu de pace; déca are insa sa se excepteze acést'a in mesura necesaria, atunci chiaru ei concedu, ca preste totu nu este de lipsa unu tempu de servitru de siése ani, și chiaru insisi declara sistem'a de un'a, carea nu se pote realizá in praxo. Insă noi trebuie sa ne declarâmu și in contr'a acestei, de órece prin aceea s'ară deschide favoratiunei și totudeodata arbitriului usi'a și port'a. Unu lucru de o insemnătate asiá mare, are lipsa de norme olârite și tari, cari sa eschida ori-ce cutediare arbitraria.

Necessitatea unei representatiuni mai mare a intellegintiei in armata asemenea este evidentă ori-cărui'a, insa prin introducerea datorintiei generale de a miliá nu se va ajunge tînt'a acést'a fără in unele părți, va trece multu tempu, că sa ne putem apropiá de ea. Nu este de ajunsu a incorporá armatei unele puteri inteligeante, trebuie sa nesuim intr'acolo, că sa inaltiamu și cultur'a masei, ceeace nu se pote face fără prin imbunatâtirea invatiemintelui poporului. De-si au intonatu ministrul de resbelu necessitatea acést'a de urginta, totusi nu se vedu nici semne de cele mai mici, ca aru fi aplacati, de a merge și in directiunea acést'a unu pasu inainte, și e tempulu celu mai urginte, de a-si indeptă atentiunea și asupr'a lucrului acestui'a. Insă cu nesunti'a, de a face că și inteligiunt'a sa fia mai bine representata se potrivesce forte reu conservatiunea pedepsei cu bâtiulu. Acést'a firesce sa se ordoneza numai pentru gresielii desonoratoare, insa intilelesulu gresieleloru desonoratoare e forte nedeterminat și nestatoritu și noue ni se pare, ca intrebuintarea pedepsei acestei nu desonoréza numai pre feclorul, carele o susere, ci ca conservatiunea acestei pedepse este o rusine chiaru pentru statu (militariu). Si aicea se aduce inainte gradulu celu josu de cultura, la care nu produce efectu alseliu de pedepsa, decât acést'a. Despre reprobatuinea (lepadarea) modului acestui'a de pedepsa s'au incheiatu actele de multu și prin alte pedepse se

va produce efectu déca in genere vomu tractá mai bine cu soldatulu, déca vomu scí destiplá și inviá simtiul de onore, carele dormitează și in omulu celu fără cultura și mai rusticu, déca cu unu evenimentu vomu cautá a domni mai multu cu arma spirituala decât cu aceea a puterei barbare și a forței contranaturale.

Deslegarea problemei in modulu acest'a la tota intamplarea e mai grea, căci nu-i stă fia-cărui'a puterea spirituala spre dispositiune și nu o scie intrebuintă ori-cine inteleptiesce, insa bărbatii acei'a căror'u le lipsesc darul acest'a nu trebuesc pus in astfeliu de postu, la care se cere darul ocel'a.

Revista diuaristica

„N. Fr. Bl.“ aduce in nrolu seu dela 1 Fauru cel. n. unu tablou despre situatiunea Europei sub titlulu „Diplomatennoth“, din care scotemu și noi urmatorele :

„Fremet de arme in toate părțile! Prussi'a, statulu celu recunoscutu de mai bine organisatu militaresce in toata Europ'a, si reforméza in multe pri-vintie armat'a, in statele cele de nou castigate re-crutează, și dela artilleria, arm'a cea mai momentuo-sa in art'a belica moderna, nu licentiază nici unu omu, ci conserva statulu ce l'a avutu in resbelulu cu Austri'a. Statele nemiesci de mediadă, sub conducerea Principelui Hohenlohe, s'au pusu in Stuttgart si s'au sfatuitu asupr'a unei organisațiuni de armata, carea se osebesce numai prin superficialitate de cea prussiana. Russi'a e de multu inarmata, si acum zidesce in fatia amicului seu celu mai bunu, Prussi'a, unu patru unghiu de fortaretie și drumuri de feru, pentrocá la unu casu neprevedutu sa se puna la dispositiunea comandantului supremu din Varsovi'a, in restempu de trei dile, trupe de cele con-centrate la Mosc'a. Deprinderi de ale armelor in arme suntu, și inca in mesura mare, in toate păr-țile, la ordinea dilei. Turci'a se lupta dejá contra revolutiunei candioare și trebuie sa fia gal'a sa stră-pore inca in vre-o cate-va alte locuri arme, cari de altmintrea li s'a datu de multu la 150,000 de soldati in mâna. In Itali'a ministrul de resbelu reduce ca ce-va bogetulu militariu; dura regele,

FOSSIORA.

Parintele Gavriilu eroului Candiei
(Scen'a din insurectiunea de acum a Candiotilor)

Candi'a e o insula, carea jace in apropierea celei mai meridionali părți a peninsulei eline, și a cărei locutori au redicatu arme asupr'a Osmani-loru și acum de mai multe luni se lopta cu bra-vura pentru independentia sea.

O scena, dintre luptele acestea, carea dupa măreti'a ei se pote semená cu batal'a dela Thermopilae, voim a presentá inaintea cetitorilor nostri.

Teatrulu faptei eroice este monastirea Arcadiion.

Unu corespondinte grecescu dice : ca mona-stirea acést'a-si trage originea sea dela Arcadios imperatulu romanu in Orientu, care a domnitu in secolulu IV dupa Christosu, și dela carele a mostenită monastirea și numele. Monastirea a jucatu rolu insem-nata in evulu mithicu și a jacutu la pôla muntelui Id'a, intr'o departare de 6000 urme sub versfulu lui si intr'o inaltime de 1467 urme preste fati'a mă-rei, — in adinsu amu disu, ca a jacutu, căci acum e numai ruini. In evulu mediu a fostu academi'a sciintieloru și artelor—, aici se adunau invaciei din toate părțile orientului și occidentului.

Maurii din Spani'a, Venetianii, turculu euceritoriu alu Candiei — Kiprisli Pasi'a, janicerii, arabii și

in tempulu luptei eline din an. 1821—29 și turci insii au respectatu loculu acest'a, că pre unu asilu, unde calatoriulu de ori și ce limba și religiune și seraculu putea aflá odichna și adaptare. Fiindu aceea din darulu credinciosiloru avuta,— sustinea multe scoli, tramitea invetiacci numerosi in tieri straine, inaintá pictura și zugraviru'a, se ocupá cu agrihorticultura și economi'a de vite și asiá era conduceatorea și iluminatorea tinutului.

In 19 Nov. anului trecutu pornindu Pasi'a Mustaf'a din Rethimos cu 12 mii pedestri și óre căte-va baterii montane a atacatu intârit'a monastire Arcadiion 2 dile și 2 nopti a lîntru asiediare fără rezultatu și asaltulu intreit u inca nu a fostu in stare a micsioru zelulu celu nobilu a luptatorilor din monastire : pentru aceea ducele turcescu a adus in graba tunuri mai mari din Rethimos, prin care a inceputu a sparge zidurile. Abia in 22 Nov. inainte de amédi au pututu strabate patru le-giōne turcesci preste zidurile derimate, lângă care bravii Candioti din dîrri dilei se luptau că și leii. — Intr'aceea unu detunetu ingrozitoru a fă-cutu capetu dramei acestei sangeróse și gloriose.

Grecii au aprinsu pravulu asediatus in suterenulu monastirei, este opinione universale, ca parintele Gavriilu, cuviosulu igumenu și inimousulu aoperatoriu alu monastirei a fostu acel'a, carele se fi aruncat su schintei'a omoritóre și derepanatore in elementulu neimpacabilu.

Numerulu acelor'a cari prin explosiune s'au nenorocit, face 950 de insi : intr'acesta calugarii, apoi betrâni, muieri și copii, cari au cautat acolo

refugiu și afară de ei 250 militari. Dintre 1200 sofltele numai 61 de muieri și copii s'au aflatu in viétia, insa rânti. Acesti'a s'au fostu ascunsu sub decurgerea bataliei in o aripa laterală a monasti-rei, pre care esplosiunea numai in parte o a stri-cătu, pre care insa dupa aceea turci o a derapa-natul de totu. Prinsii s'au dusu in Rethimos, unde pre muieri și copii i-au inchisu intr'o biserică și pre bărbatii rânti i-a aruncat in temniți adenci.

Parintele Gavrilu igumenulu și aoperatoriu monastirei s'a nascutu in Rethimos și candu a murit u a fostu cam de 75 ani. A intrat in mona-stirea acést'a in an. 1816 sub igumen'i unchiu-seu Callinicos.

Pe tempulu insurectiunei eline din 1821 pa-rintele Gavrilu s'a impreunat cu sfachiotii și in tempu de nöpte i-a condusu asupr'a monastirei Arcadiion, unde se incubara turci. Intemplarea acést'a a infocat și mai tare pre Candioti ; insa calugarii nu a pututu ramâne in monastire și s'au retrasi in muntele Id'a. Atunci s'a intemplatu, ca sfachiotii l'a provocat pre parintele Gavrilu, sa calatorésca prin Europa, că sa castige mai multi amici causei eline, care calatoria a și avutu re-sultatu.

De atunci începe a traitu pentru chiama-re sea privitoré și pentru sciintie, pâna candu pa-tri'a lui nu a redicatu stégulu independentiei, in a cărei aperare cu sotii sei dimpreuna s'a consa-crata spre marirea lui Ddieu și gloria' omenime.

Respectu memoriei eroului betrânu!

cările nu e mustă de discrețiune, în unu momentu neprecugetat, în fatia generalilor sei, scapa din gura espectoratiunea, în urmă cărei suntu prospete de nōne fapte resbelice pre unu teritoriu mai mare. Elveția și-a muntilor sī a neutralităție perpetue, nu crutia nici cu lucrul nici cu banii și face pentru 20,000 venatori ai sei puci de cele nōne Spania e de multu inarmata, pentruca arbitrariul Narvaez are lipsa de a nadusi mania tieri. Regele Svediei spune reprezentantiei poporului la deschiderea sesiunei, ca evenemintele din anul trecut facu necessarii schimbări in armate și pre peninsula scandinavica. Dani a zidesce fortaretie contr'a Prusiei, Belgia contr'a Franciei. Napoleon III au necasătu luni intregi pre ministrii sei și pre cei mai buni datatori de sfatu in lucrurile cele militari cu o organisație nouă de armata, și după ce au indreptat elabotatulu loru după alu seu, demite pe luiuicul și cugetatorul Randon și chiamă pre Niel, pre barbatulu cu temperamentul celu infocat, cărui tumultul resbelului e sunetul celu mai placutu și cările s'aru duce la lupta mai bucurosu astădu, decătu māne. Anglia și direge vomitorii de focu (tunurile) ai flotei sele și sacrificia pre fia-care di sume insemnante spre a construi cele mai bune unele de feliu acesta. Austria inca organiză.

Dupa aceasta expunere deduce lucrul mai departe și arata ca cu lōte inarmările aceste resbelu nu se va face, pentruca, fia-care putere și-are slabiciunea sea și asiā demonstratiunile aceste suntu mai multu aperatore decătu atacatore. In fine vine la conclusiunea, ca déca aru fi diplomiati buni in Europa, acēstă inarmare generala nu aru fi. și incheia cu eschiamarea, ca ce mai proporțiune e adi in Europa: „in locu de unu diplomatu o armata.”

Eveneminte politice.

Sabbiu 25 Ianuariu.

Depesile telegrafice, ce le aflămu dela apărerea numerului trecutu, incōce, suntu de mare insemnitate. Ele ne vestescu de totala criza ministerială de demisiunarea contelui Belcudi ministrului de statu, de chiamarea lui Andrassy la Vienă și Pestă, și ca ministrul de Beust o sa vina in fruntea ministerului.

In Pestă lucra comisiunea de 67 din totu puterile spre a ajunge la doritulu ministeriu responsabilu.

Cu alta ocasiune amintiramu de proiectulu românilor și serbilor in cestiunea naționalităților. Acum cetim de nou, ca români și serbi se inviora a contopí proiectele loru separate in unulu comunu. Proiectulu are de scopu aperarea tuturor naționalităților nemagiare contr'a suprematiei magiare.

In siedint'a comisiunei pentru regularea cestiunei naționalităților s'a decisu a se aștepta terminarea desbaterilor in comisiunea de siése-dieci și siepte, chiar și din acelu temeu, pentruca mai multi membri din comisiunea naționalităților sunt de o data și membri ai comisiunei de siése-dieci și siepte. Mai departe se decide să așteptarea pâna candu se voru găta elaborate din partea naționalităților, că și acele elaborate sa pôta servi de punctu de manecare la desbaterile comisiunei. — Zkft adauge la acestea, ca s'aru vedé, ca magiarii au de cugetu sa faca o intorsetura obvenitóre cătra naționalitățile nemagiare. — Ce va urmă vomu vedé. Despre senatulu extraordinariu se scrie de totu diverse sciri. Unele dicu ca acel'a se va transformă in data la deschiderea lui in senatul imperialu ordinariu.

Resultatulu luptelor la alegerile de dincolo de Laita au esită partea cea mai mare in favoarea centralistilor cu deosebire in tierile curat u nemiesci.

La ceea ce amu impartasită despre orientu in rendul trecutu, cum adeca regimulu austriacu se interesă de creștinii de acolo, mai adaugem, ca scirea acēstă a afirma mai multe dñuarie. Ba cetim acum să despre șresi care eseu in acesta privintia. Pór'a adeca sa se fia declarat, ca ea este gata a desertă fortaretiele Serbiei afară de cea a Belgradului, carea și din temeiuri militare și politice nu pôte sa o dea din mâni tocmai acum, candu vrea sa reguleze cestiunea creștinilor din imperiu.

Serbi a se pregatesce in tota formă pentru eveneminte neprevideute. Inca de multu ceteam, ca tinerii de pre la universitățile nemiesci, au venit acasa pentru că sa ié arme. Nu de multu cetirămu, ca tinerii dela univers, din Belgradu se occupa cu studiul artei belice, avendu de scopu ea la o eventuala lipsa sa pôta fi impartiti că oficeri și conducatori ai glotelor. Acum mai prospetu a-flămu, că oficerii militilor naționale se află adunati in Belgradu la unu cursu de instructiune in tactică și strategică militară. E de insemnat și caracteristicu in momentele de fatia unu cuvenitul alu principelui rostitu cu ocasiunea unui prândiu, datu in onore oficerilor amintiti. Principale vorbesce la inceputa despre bunatatea institutiunilor regimului său, parte construite din fundamente, parte desvoltate și continuate. Lauda cu deosebire reorganizatiunea armatei și fundarea militilor (glotelor). Multimesce lui Ddieu pentru gratia data lui, că sa aduca in vietă aceasta ideia mare și patriotică, pre carea inca tateseu au vrutu sa o realisedit. Dupa aceea spune ca Serbia de astăzi este cea dintâi intre statele și tierile care au avutu sute de ani aceeasi trista sorte cu ea impreuna. Numele serbescu este acum cunoscutu și respectat in Europa. Meritulu e alu armatei, „carea in pace e garantiă legalităției și ordinei, in resbelu insa, la care o voiu chiemă ev și patria, gróz'a inimicului.“ Corespondintă diuclarului Zkft din care scótemu acestea, spune, ca fără de vre-o sumetia pôte sa dica, ca armata Serbiei este mai mare și mai tare decătu a Greciei și României la oală luată. Serbia se privesce pre sine de Piemonte orientală.

Domnitorul României va petrece ore-călu tempu la Iasi, unde astăptă o întâlnire cu fratele seu printul Friedericu de Hohenzollern.

Armată Greciei se radica la 31,000 omeni. — Rumperea relațiilor intre Turcia și Grecia se dice, ca aru fi neincungurabila, de alta parte se spune, ca Creta va fi pacificata și va urmă denumirea unui principie creștin și gubernatoru.

Publicăm după alte foi urmatore.

2125—1867.

Publicații.

In legatura cu ordinatiunile guberniale 364, 1253 și 1844 a.c. se impartasiesce spre cincisura, cumca Maiestatea Sea c. r. apost. să a indurat pre gratiosu cu preînaltă determinatiune ddto 22 l. c. a concede:

1. Ca acolo, unde inca nu s'au luat in pertractare lucrările oficiose de eliberare, se mai pôte incasă exceptiunalmente depunerea taxei dela individii chiamati inca pâna la diu'a de incepere a acestor pertrapări.

2. Acei chiamati insa carii au în sinu - a tu depunerea taxei inainte de inceperea pertrapărilor oficiose dejă finite prin comisiunile miste de eliberare in cerculu loru, la acăroru depunere insa din cauza publicării eseu in ordinul imperial din 28 Decembrie 1866 nu s'au mai lasat, dela acesta se mai pôte primi depunerea taxei și după acesta, pâna la finire pertrapărilor oficiose a comisiunilor miste de eliberare. Spre acestu scopu se observă de către Guvernul regescu,

cumca pertrapăriile oficiose ale comisiunilor miste de eliberare se iuieie cu 31 a. c.

Din siedint'a reg. Guberniu transilvanu tinuta la Clusiu in 25 Ianuariu 1867.

Crenneville m. p.

Kedves Aloisiu m. p. secret.

H.C.
Brasovu, 22 Ian. 1867. (Petreceri, luxu.) Suntemu in carnelegiu. Vietiunim in dile de de acelea, in care ne mai cere inimă și distrageri și petreceri. Aceste inca suntu de lipsa, fiindca mai resira grigile omului; insa multiamire aducu numai atunci, candu suntu cuviințiose. Cu petreceri cuviințiose și cu pregatiri pentru baluri se occupa tineretulu nortru.

Balulu celu mai de insemnatate in Brasovu a fostu pâna acum totdeun'a alu Reuniunei femeilor române, care credem ca astfelu va fi și in acestu anu. Specrāmu și acum ca voru concurge celu pușnu cu bnavointia Dloru și alte Domne române din alte locuri, cari nu potu luă parte in persoana, căci balulu are scopu filantropicu. Se mai vorbesce de balulu gimnasticei și alu cassinei; iera că petreceri pentru folosu comunu. N'aru fi de prisosu cu ocasiunea acēstă sa punem și aceasta intrebare, ca ore mamele de familia, și fiile Dloru, nu s'aru puté hotari, că cu o haina sa pôta merge la mai multe baluri? Noi pe aici amu inceputu a nutri sperantă acēstă și de aceea cu mare placere spunem publ. român, ca luxulu și-a capetatu domane pe aici. Credu ca publicul cetitoriu nu se va intristă candu va audă, ca intr'o societate a Domnelor nōstre de aici, amu auditu cam aceste cu vînte: „Intie, lepcinea și tempurile cele grele de adi, ne dicătă, că costumul nostru la baluri sa fie simplu; „sa nu se vada Domne in haine de catifea, metasarii și atlasuri. Deci sa nu ne imbracămu cu „de acestea, de-si avem, pentruca nu e cu cuviinția. Intradeveru ce petrecere pôte fi aceea, care „sa te störca de parale și după care sa te döră „inimă? Pe nime nu pôte adi impresionă a bine „hainele cele grele, pentruca ne scimu bine tōte una „pe altă, care ce pôte să numai amu atită pe celu mai „de josu, că sa se cheltuiesc, pentru că sa ne imiteze. Ei bine! ne da māna, dar de ce s'oi „trebuită pentru vătare petrecere la multe dintre noi și putem dice și la multi? Cu asemenea „vestimente amu esă din sferă nōstra pentruca „Domnele de Principi de conti și de capitalisti „mergu la baluri in atlasu și metasarii. Noi déca „mergemu la o petrecere, sa mergem mai simplu, „și déca nu vomu căută sa strălucim prin eleganța „vestimentelor, vomu avea ocasiune sa strălucim prin „cea a simplului frumosu și prin adeverată cultura „Deci sa n'abusămu, că sa ne petrecem tinență și „sa nu fimu criticate, ci laudate.“

Asia Domnelor! laudate ve-ti și ve-ti remanea. In multe bune a datu Brasovulu impulsu, dati și aici, și fiindu in reunione cu Dvōstra și alte Domne, de siguru ve voru imita.

Niscese semne bune pentru viitorul familial mai avem sa mai anuntăm, ca amu vedutu pre domnișoarele nōstre, cosandu-si și pregatindu-si inele vestimente. Ne bucurămu, ca s'au convinsu, ca lucrul este ornamentulu celu mai frumosu alu unei femei și cu deosebire a unei fără mame de familia, carea are sa sia modelulu, nu numai de pastrare și economia in casa, ci și celu alu energiei și perseveranței in activitate. Atari domnișoare suntu demne de hunele și străbunele loru, sub a căroru privighiere și crutiare crescă stările cele mari, precari infuriatulu lucsu le amenintia cu darapanare. Ba elu se verise acum și afară de Brasovu, chiar și la economele nōstre sacelene și pe aiurea, ce incepue acum a se intrece cu celatenele.

Ajuta-ne Domne sa ne cunoștemu dusmanii cei mai de aproape!

Principatele române unite.

Bucuresci 15/27 Carindaru.

Credem ca Români n'au uitata ca guvernul Imperatului Napoleone, spre a dă o nouă dovada de înalta și binefacătoare solicitudine a Maj. Sele Imperatului pentru România, a încheiat cu guvernul Altetiei Sele principelui Carol I, o convențiune în privința paspórtelor. Totu Maj. Sea Imp. francesilor, îndată ce Domnul Românilor a fost recunoscut, a acreditatu deadreptulu către Altetia Sele principale Carolu, pe agințele seu în România. d. Barone d'Avril, acreditar ce pân' aci se facea către Sultanul, care apoi prin Vizirulu seu, facea acăstă cunoșcutu Domnitorilor nostri. Prin aceste două acte, Marele Imperator a voită a aretă ca recunoște pe Domnul Românilor de adeverat suveran, ceea-ce are și va avea o mare însemnatate politică.

Si cum, cându imperatulu francesilor incepe o lucrare, ea merge necontentu spre capitolu ce ia desemnatu, acum cătă va dilegintele Regelui Italiei, și eri agintii Reginei Engliterei și Regelui Prusiei au presentat, cu tota ceremonia obișnuita, Altetiei Sele Carol I, epistolile regali prin cari suntu acreditați că agenti ai Majestătilor Loru lăuga Altetia Sele Domnul Românilor, și că consuli generali in România.

Bucuresci 17/20 Carindaru.

Mari'a Sea, Domnul Românilor, a plecatu alătăieri, pentru Iasi. Se spune ca Mari'a Sea a destinat a se dă din caseta Sea 30,000 galbeni spre ajutoriulu celor ce suferu de fome. Facendu unu calculu de sumele ce a datu oficiale Altetia Sele principale Carolu, în tempulu de optu lune de cându că suiu pe tronul Romaniei, și decâtă au primitu că lista civila, și aducendu-ne aminte că toti Domnii nostri au primitu căte 50—60, și unii chiaru 100 mii galbeni pentru caletoria loru la Constantinopole, și numai Altetia Sele Principale Carolu n'a luat nimicu, se va gasi ca Domnitorele actuale a cheltuita, din propria Sea avere 40 său 50 de mii galbeni mai multu din ce a primitu din list'a civila. Asía dar, sacrificie morale și sacrificie pecuniarie, pân'acum numai Domnitorialu a facutu pentru tiéra, și n'avemu a 'nregistra nici unu din partea nostra. Faptele vorbindu prin ele insele n'avemu trebuintia a le 'nsoci de nici unu comentariu.

"Rom."

Varietăți.

** (Escriere de Concurs).

Pentru postulu notarialu la directiunea Asociației aradane pentru cultură poporului român, prin decisulu adunării generale din 28 Decembrie nou 1866 Nr. 20 f. indu preliminatu deocamdata unu salariu semestralu de 300 fl. v. a. — directiunea subsemnată, pentru deplinirea acestui postu, amesuratul autorisărei primite dela adunarea generală, cu acăstă deschide concursu, și avisăza pre doritorii de a ocupă postulu acestă: ca recursule sele pana la 1 Martiu nou an. c. negresitu sa le asterna la subsemnat'a directiune; documentandu, de odata: ca densii au desteritate in stilistic'a româna versati in literatura și cunoșcu manipularea comună a trebilor de cancelaria.

Aradu 20 Ianuarie n. 1867.

Directiunea Asociației naționale aradane pentru cultură poporului român.

Presedinte: Ioane Goldisius

Mironu Romanu notariu directoru secund.

** (Rectificare.) In jurnalele publice, și anume "Korunk", "Idök tanuja", "Sionul romanescu" și pote și in altele, a esită inconnosciutare: ea din cass'a publica s'ar fi asemnatu

200,000 fl. v. a. pentru edificarea unei biserici catedrale, resedintie episcopală și pentru seminariu, pre séma diecesei gr. cat. de Gherla acăstă inconnosciutare fiindu nefundata in interesulu adeverului — prin aceste se reduce la o faima, ce nu are nici o baza fundata pre adeveru. Gherla la 23 Ian. 1867. Lazaru Huz'a not. cons. (Celelalte soi române suntu rogate a primi in coloanele sele acăstă demintire).

** Din „Magazinul pedagogicu“ Organu pentru educatori, invetitori și barbati de școală“ despre care amu inconnosciutu publicului nostru la tempulu seu, au aparut fascior'a I a tomului I. Materiele alese dovedescu spiritu pedagogicu practicu. Tratarea materielor o lasămu unei recensiuni mai tardie, carea, noi astăzi cându ne invertim între atâtea sgomote politice, nu o putem face. Acei ce sciu apretiui ce va să dica o recensiune, nici ea ni o voru luă in nume de reu. Ne marginimu dura a spune ca fascior'a prima conține următoarele materii: „Tipulu unei școle bune“, „Cum sa sia cea dintâi instruire religioasă, că sa-si ajunga scopulu?“ Tractarea bucătăilor de cetitu“, „Imitationi limbistice“ „O oră limbistica tinuta in o clasa superioara a școlei normale din Nasaudu“, „Despre invatatori in genere“, „Literatura“, „La inceperea anului scolasticu“ (poesia), „Aforisme pedagogice“, „Cum e invetiatorul asi și scolariul“ și „Henricu Pestalozzi“.

** (Tiemurirea pedepsei trupesci la militia). Ministrulu de resbelu indatoresce pre comande de trupe, că in interesulu servitiului p. in. precum și alu umanitatiei sa sa caute că pedeps'a trupescă (cu batjulu) sa se reduca pre cătu numai se pote, aplicandu-o pre acăstă numai atunci cându pré desu repetiștele a-restari aru vatemă servitiulu.

** Unu semu ai tempulu. DD. Primarii din Bud'a-Pest'a și-a datu demissiunea în ultim'a a lunei tr. c. n. ceea ce dlu Tavernicu o să primi, insa cu acea observare, ca mentiunatii domni sa-si părte functiunile de primari pâna la activarea ministerului ungurescu responsabilu. Ambii primari au promis a corespunde acestei recercări.

** (Morte infioratore). In Baia numita dela Rasn'a, la Rosia Abrudului, s'a intemplatu in 16 Ianuarie, după cum ni se scrie de acolo, de au cadiutu unu bolovanu mare de piétra, că de vre-o 20 măgi de greu, din cerimea bâiei, in momentulu cându se află tinerulu de 19 ani Simeone Bucurestianu in loculu pericolului. Bietulu nenorocit, se intielege, ca su turtită și s'drumicatu asi de tare, incătu au trebuitu mai tardiu sa-lu adune in unu ciuberu, spre alu scôte din baia și alu inmortamentă.

** „Kol. Közl.“ provoca foile române din Austria sa arete publicului loru, cum de deplorabilu descrie „Romanulu“ starea Romaniei. Naivitatea acăstă a lui „K. K.“ e admirabila, că și cum foile române nu aru sci ce au de făcutu, și ca cum români aru trăi numai in fantasii și ilusiuni.

** Vien'a se va fortifica spune „Cor gen.“ cu 42 forturi detasiate.

** Oalarmă ne fundata facuse „Sürgöny“, spunendu de persecutiuni patrate de guvernul romanescu fată cu ardelenii și ungureni, cari se hrănescu acolo. Se vede ca regimul a cautat după redacin'a lucrului și aflatul, ca lucrul se reduce la arestarea „vagabundilor“, cu care ocasiune să a intemplatu de să a adunat de polizia și căte unu individu nevinovat, dară după posterior suspectu înaintea politistilor din Bucuresci.

** (Comerciude epistole.) In an. 1866 s'a predatul tuturor postelor c. r. 62,698,000 de marce

de epistole și adeca 6.860,000 de căte 2 xr. 3.970,000 de căte 3 xr., 44,718,000 de căte 5 xr. 4,800,000 de căte 10 xr. și 2.350,000 de căte 15 xr.; mai departe 14.733,000 cuperte marcate și adeca 390,000 de căte 3 xr., 14,232,000 de căte 5 xr., 28,000 de căte 10 xr., și 83,000 de căte 15 xr. Sum'a totală a marcelor și cupertelor face 77.431,000. In 1865 s'a predat 66.470,000. Cautarea marcelor asiara s'a impunitat cu 3,772,000 iara a cupertelor s'a inmultit cu 7.663,000. Nru Marcellor pentru gazete s'a radicatu cu 3.930,000 mai susu că anulu de mai inainte. In 1866 adeca s'a predat comericul postale 38.580,000 de marce de gazete.

Nr. 6—3

Concursu.

La școl'a populară din opidulu Feldiör'a in districtulu Brasovului, sa cere unu Invatatoriu pentru clas'a I, cu salariu anuale 100 fl. v. a. din cas'a alodiala, și 40 xr. dela totu scolariulu, precum și cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupă acestu postu vacantu, sa-si inainteidie la subscrisulu cererile loru timbrate, și prevediute cu alestatu de botezu, de moralitate, și de studiile gimnasiale său pedagogice, pâna la 1 Februarie a. c. st. v.

Brasovu in 12 Ianuarie 1867.

Ioann Petricu
Protop. și Insp. distr. de școle.

Nr. 5—2

Edictu.

Judecatoriu' cetatei și scaunului din Mediasiu face cunoșcutu, că Ioann Pop'a au repausatu in Duranu Cule (satu in imperiulu Ottomanu) in lun'a lui Ianuarie 1862 fără a lasa vre-o diata (testamentu). Fiinduca acăsta judecatoria nu scie, déca și căroru persoane compete vr'runu dreptu de ereditate asupr'a remasului lui: suntu provocati toti căti cugeta a face din veri-ce tituli de dreptu vre-o pretensiune, că in terminu de unu anu, computatul din diu'a însemnată mai josu, sa se insinue la acăsta judecatoria, și comprobându-se dreptulu de ereditate sa se dechiare de voiescu a fi eredi său bă; căci la din contra remasulu pentru care intr'acei'a se constitui Rudolph Schuster advocatul din Mediasiu că curatoru, se va pertracta cu cei ce se voru dechiară de eredi și li se va dă locu in posessiune, său déca nu s'a dechiaratu nime de erede, Remasulu intregu se va apucă de către statu, că unu lucru ce nu are nici unu erede. —

Mediasiu 16 Decembre 1866.

Anunciu.

Subserisulu aduce la cunoșint'a p. t. publicu, cumea densulu s'a determinatu a dă la lumina unu opu despre „gimnastica“, despre care s'a anunțat mai pre largu in nr. 4. alu „Tel. Rom.“ Pretiul acestei cărti, care e ilustrata și cu figuri, e pentru cei ce se voru prenumera 50 xr., iara pentru aceialalti 80 xr. Acei p. t. dd., cari voru binevoi a sprinții mentiunatul opu, sa se adresosse pentru orientarea cu tipăritulu, epistolele francate celu multu pâna la finea lui Martiu st. n. la Dlu I. Maximu, Asculante la tribunalul superioru și prof. de limb'a română la gimnasiulu luteranu in Sabiu. La 10 exemplare se da 1 gratis.—

Aronu Necsiu
docente.

MUNTELE DEALULU NEGRU alu Domnului Budișteanu din Bucuresci, care munte se află in apropiere de Turnu-roșia, se da in arenda dela Sf. George anulu acestă pe 5 său mai multi ani, și se și vinde pentru veci (ohavnicu). Doritorii se potu adressa la acăsta Redactiune spre a primi informații mai de aproape.

COR, „TEL. ROM.“ Dlu R. Bucovetiu: Ai buhatate a dispune de 1 f. ce intrece pretiul prenumeratului pe $\frac{1}{2}$ de anu. —